

Maſſa ar peefuhthšanu
par paſti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" puſgadu 85 "

Maſſa beſ peefuhthšanaſ
Riġā:

par gadu 1 rub. — kap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſči 30 "

Maſj. w. teel iſdohts ſeſt-
beenahm no p. 10 ſahtoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weefis iſnahł ween reif pa nedetu.

Maſſa
par ſindinaſchānu:

par weenas ſleijas ſmalſu
rakſtu (Betit)- rindu, jeb
to weetu, to ſahda rinda
eenem, maſſa 10 kap.

Redakcija un ekſpedicija
Riġā,

Ernst Plates bilſchu- un
grahmatu- drukatāwā pee
Beſtera baſnizaš.

N°. 30.

Seſtdeenā 23. Jūli.

1877.

Ma h d i t a j š.

Œaunatašs ſinaš. Telegrafa ſinaš.

Ēeſchſemes ſinaš. No Riġas: paſr ſemes-ſargu eefauhthšānu Wid-
ſemē un ſurjemē. No Waſtas: paſr teatera iſrahdiſchānu karā-eewainoteem
par labu. No Riſchānawāš: Turku kara-wangineeki.

Kara-ſinaš. No Indijas: paſr iſchluſchohšs badu. No Amerikas: ſtrah-
neetu nemeeri. Dabſneezibas leetu iſſahde.

Paſr pilſſehtas walduſchānāš pahgrohſiſchānu u. t. pr. Paſr ſkunſtiġeem
un peſrtameem mehſleem.

Beeliku mā: Blehſchu nodohmš. Graudi un ſeedi.

Œaunatašs ſinaš.

No Franġijas. Franġija leelas pahgrohſiſchānāš gaidamaš
un ſchim brihſcham newar noſazihł, ſahda partija wiršrohku
dabušs, bet tił daudš gan war ſazihł, ka republikāš preekſch-
neekš Maſ-Wahonš ſawu bijuſcho uſtizibu pee walſis un tau-
taš pa leelatai datai ſaudejš.

No Belgijas. Rahdā tureenāš awiſe kahds lunge rakſta
pawifam netizamaš leetas. Winſch bijis 1871mā gadā Romā
pee pahweſta un ſchini gadā atkal pahweſtu apmekledamaš, re-
dſejiš, ka tagadeiš pahweſtiš pawifam zitads iſſkatahš ka taš,
ko winſch preekſch 6 gadeem redſejiš. Iſhtaiš pahweſtiš Biuſ
jaw efoht preekſch kahdeem 3 gadeem miriš, bet Antonelli efoht
ſcho mirſchānu apſlehyiš, kahdu firmgalwi, kaš Biuſam pehž
iſſkatahš un waiga lihdſinojees, tai weetā eeliziš un taš efoht
tagadeiš pahweſtiš, kurſch ar tahdu norunu peenemtiš, ka winſch
uſ ſawu galwu neka nedara.

No Kara-lauka. Tai 16tā Jūli, ka no Bukareſtes teel
ſinohts, efoht bijis kautinſch ſtarp leelſiſta trohnamantineeka
kara-pulku un Mahmeda Ģuba Baſchāš kara-pulku. Œhini
kautinā Turki tikuſchi ſakauti. Turki pee tam efoht paſande-
juſchi 30 leelgabaluš, 10 karoguš un kahduš 5000 wangi-
neekuš. Œhiš kautinſch preekſch muhſejeem no leela ſwara.

Paſr notikumeem uſ kara-lauka Aſija runajoht japeemin,
ka muhſeji tai 18. Jūli eenehmuſchi Ani, Armenijas wezo
galwaſpilsſehtu.

No Tirnowāš. Rā kahda Peterburgāš awiſe ſino, tad
leelſiſtiš Nikolajiš Nikolajewitiſchš praſiſtiš 16 Turku ſawan-
goteem wiršneekēem, lapehž Turku ſaldati Kreewu eewainoteem
uſ kara-lauku lohzehtuš nogreeſchoht, jo wini tatſchu pawehli
no Konſtantinopeleš dabujuſchi, lai to nedarohł. Turki wirš-
neeki uſ tam atbildejuſchi, ka wini ſenak pawehli no Kon-
ſtantinopeleš dabujuſchi, lai eewainoteem eenaidneekēem lohze-
htuš nomaitajoht. Wehłaki wini nekahdu žitu pawehli ne-efohł
dabujuſchi, kaš pirmo pawehli buhtu atžehluſe.

No Anglijāš. Anglu awiſeš žaur žaurim nemoht eekſch
tam ir weeniš prahtis, ka wiſaš ſinaš, ka Anglija ſubtiſchoht
leelakuš kara-pulkuš uſ Turġiju, efoht beſ pateeſibaš pamata.
Ja Anglija kahduš kara-pulkuš iſrihkojoht, tad wina tohš
iſrihkojoht, lai tohš waretu uſ Indiju ſubtiht. Anglijāš wal-
dibai nemaš ne-efohł taš nodohmš, Turku-Kreewu karā eemai-
ſiteeš žaur kara-pulku aiſſubtiſchānu. Œhi ſina peerahda,
ka Anglija no kara grib attureteeš. Uri kahda žita ſina,
kaš pa telegrafu atnahluſe, peerahda, ka Anglija nodohmajufe
meeru tureht, prohti preekſch kahda laika bija Anglija nodoh-
majufe naudu uſnemt preekſch kara-pulku iſrihkoſchānāš, kaš
ſinamiš uſ karu ſihmetohš; bet tagad teel ſinohts, ka Anglija
naudu ne-uſnemeſchoht, tapehž ka wina kara-pulkuš ne-iſrihkoſchoht.

No Tiſliſeš. Rahds awiſchu ſinotajiš, kaš Tiſliſeš kara-
ſlimnizaš apraudſiſiš, rakſta, ka karā-eewainotee efoht lohti
ſa-ihguſchi paſr Turku breeſmu-darbeem, ko wini pee eewai-
noteem paſtrahda. Tee jo weeglaki eewainotee newar to brihdi
ſagaidihł, kad buhš iſahrſteti, lai waretu pee breeſmigeem Tur-
keem atreebteeš. Rahds jahtneeku wiršneekš ſtahtija, ka Turki
winam ſirgu noſchahmuſchi ar ſagihłtetu lohdi. To poſchu
ſtahtija ari ahrſteš, kaš atraduſchi ſagihłtetāš lohdeš noſchautu
ſaldatu meeſāš.

No Ruſſiſchūkaš. Rā no 24ta Jūli teel ſinohts, tad muh-
ſeji ſahluſchi Ruſſiſchulai uſbrukt, apzeetinajumuš ap Ruſſiſchuku
apſchaididami. Œchim brihſcham wehł ſihłakaš ſinaš truhłſti,
bet drihſumā taš atnahłš, jo leelaki kara-darbi ſtahw ſaga-
tawoſchānā. Uri dohma, ka Turki iſ ſaweem žetohłſchneem
Bulgarijā taiſahš uſbrukt Kreewu kara-ſpehłam un to ari
Kreewi ſina un tamdeht ari ſataiſiſjuſcheeš, lai waretu Turkuš,
kad tee uſbruktu, peenahłami ſakaut un atdſihł atpakał. Ja
Turki wiſuš ſpehłuš neſaxem un wehł lawejaš, tad pehž
iſja laika wini nekur neſpehš ar peenahłamu ſpehłu Kreew-
weem preti ſtahteeš. Kreewi turpreti kluiſtinam un ar leelu
ahtrumu ſawuš kara-pulkuš uſ kara-lauka pawairo, tā ka drih-
ſumā eenaidneekam warehš wiſur preti ſtahteeš.

Telegrafa ſinaš.

No Peterburgāš, tai 20. Jūli. Generališ Krūdenerš uſ-
bruka Plewnai, bet ar ſawu uſbrułſchānu neſpehja neko iſda-
riht. Mahtakaš ſinaš truhłſti.

No Wiħneš, tai 20. Jūli. Rā tureenāš awiſeš ſino, tad
miniſteri ſawā wakarejā ſapulžē noſpreeduſchi kara-pulkuš neželł
uſ kara-kahjānu.

Geschiedemes Inas.

No Rigas. Pehz kara-ministerijas cedalifšanas, ja Inas schkiras semes-fargi jeb militiski preelisch stahwofchas armijas pawairofšanas buhtu safauzami, tad Wisdemes gubernijai buhtu jadohd (jastelle) 2320 semes-fargi, no kureem 149 nahf us Rigas pilssehtu. No teem dohdameem 2320 semes-fargeem tiks tuhdat deenasta nodohiti un kara-pulleem taps peeschkirti 1238 semes-fargi, kamehr tee atlikushee 1082 semes-fargi, kad wini Rigas kara-wihru preelischneekam buhs nodohiti, tiks no schi lihds tabtakai nosagifschanai usmahjam atlaisti.

Sche klacht ari peeelckam to sinu no Kursemes. Ra „Mit. Stg.“ siuo, tad, tiklihds ka Wisuauugstaka pawehle pahr semes-fargu safaulfchanu buhs illaista, pehz kara-ministerijas isdalifšanas preelisch aktimas armijas pawairofšanas buhs Kursemes gubernijai jadohd 1495 semes fargi. Scho semes-fargu skaitls teel is gubernijas aprinkeem us schahdu wihst ispidihits: 1) is Dohbeles aprinka 243; 2) is Bauklas aprinka 132; 3) is Zukumas aprinka 138; 4) is Talfes aprinka 146; 5) is Kuldigas aprinka 177; 6) is Wentspils aprinka 99; 7) is Wisputes aprinka 144; 8) is Grohbinas aprinka 132; 9) is Jaunjelgawas aprinka 168; 10) is Ilukstes aprinka 116. Pawisam kohpa 1495.

No Walkas. Swehtdeenas tai 19. un 26. Juni bij Walkas mufes sahle Latweeschu teateris preelisch eewainoteem kara-wihreem par labu. Tas, ka ilgi nebij tizis spehlehts Latweeschu teateris Walka, ka ari wiswairaf tas swehts mehrtis „preelisch kara-eewainoteem“ bij peewilzis abos wakaros papilnam skatitaju, tik dauds, ka wehl nekad gan nebuhs mufes sahle bijis. Swehtdeen tai 19. Juni israhdija schihs lugas: Medineeks un Bifineeks“ un „Diwas deenestneezes.“ Birma luga tika spehleta, ka wareja gan meera buht, bet ta ohtra „Diwas deenestneezes“ nepeln, tad ta tiftu peemineta, jo tika it wahji spehleta, tik wahji, ka wehl nekad nebij kahda luga israhdita. It ihpaschi Spahre tik wahji spehleja, ka labaki buhtu bijis, kad tani wakarā buhtu skatitajs bijis, jeb ari meega-mahminas klehpiti dusejis neta us skatuwt rahdijeess, bes ka buhtu ko mahzejis. Ohtra wakarā, swehtdeenu tai 26. Juni tika spehlehts „Ruhkitis jeb labais mahjas gara“ un „Puhzes speegels.“ „Ruhkitis“ isdewahs it teizami, jo wisas personas spehleja teizami, tik Silinam ne ta. Tuhlit pehz tam, kad schahweenu, ko Birsneeks schahwis, bij apskatijis, tas tuhlit sahla johlus tairiht, ne-eewehrodams, ka ta naw johlu luga, ar sawu tabakas mafu, schelkawahm un pihpa ustairifschanu, kas gan tai masaf mahzitai publikas dalai patika un tamdeht zehlahs leeli smeekli, ka neta wairs newareja dsirdeht tahlaku spehlefchanu. Tad wehl ta balfs winam bij tahda, ka bij gandrihs jadohma, ka turpat dshwiba ees winam lauka. Kad pehz lugas apdohma, ka Silinisch, lai gan 70 gadus wezs, tomehr til jautris, ka pat swehtdeenās, lai gan schauschanu par grohku eeskata, tomehr bes darba negrib buht, bet zitu darbu isdohmajis, kas tomehr swehtdeenu ne-apgahna, prohti tscheekurus tahdas weetas nolikt, kur buhtu warejis kohls stahweht, tad gan buhtu labaki illizees, kad buhtu drusku jautrais israhdijeess. Tad wehl bija ta leela waina, ka winsch pa leelakai dalai wahedus pahrogrohsija, neta luga tee atradahs un jusleeris to preelischā sazija un ko preelischeji it labi eewehroja. Tas wifs lika dohmahit, ka persona, kas „Silinu“ spehleja, gan mas lohmu

bija mahzijusees. Jo kad tas ta nebuhtu, tad tal winsch, kad ari wahrdus buhtu pahrogrohsijis, dauds mas buhtu pehz walodas likumeem un eerafschahm teizis. (Kapehz tad tee ziti to nedarija?) Ta ohtra luga „Puhzes speegels“ tika ari wahji uswesta. Gan war flaidri teikt, ka wisas personas tani luga spehleja wahji, bes ween „Puhzes speegela“ pascha, kuram dauds labaki weizahs. Tad ari wehl bija wahji, ka „Rutlam“ ar „Netschen“ dseedaschana neweizahs, kaut to bija leeliski nodohmajuschi isdarit. — Scho ta rakstohit, ne-esmu gribejis zeen. spehletajas un spehletajus apwainohit, bet esmu ta rakstijis ka tika spehlehts un ka publika to redseja. Sinu gan, ka wini to no mihslestibas dsihiti darija, bet tomehr, kad ar labprahtibā un mihslestibā ko darom, tad waija ari eewehroht, ka lai darbs ari labi isweizahs, un newis tik us „laimi“ iseet, dohmadami, kad spehlehts, gan tad mahzehs, ka „Spahre“ to bija darijis. Weidsoht wehl grihu peemineht to johzigu bet noschelojamu atgadijumu, kas „Ruhkitcha“ beigās atgadijahs. Lihds ka Silinisch usazina us Ruhkitcha, Ruhkitcha wihra un wifu Ruhkitcha familiju udsert, stahjahs U. lungs preelischā un sahla runahit. Papreelischu pateizees teatera spehletaju wahrdā publikai, par to, kad tik leelu dalibu nehmuše, tuhlit pahmeta, kad daschi esohit smehtjuschi tani weeta, kur bahrgs tehws sawu weenigu behrnu atstumjohit. Nesinu, kas U. lungam bij prahitā nahzis, bet to waru gan leezinahit, ka tahdas weetas, kur tehws sawu behrnu atstumj, kur atkal sawu meitas meitu aplampj, kur leel atkal pehz saweem behreem eet, kur meita sawam mihsotam tehwsam ap kaku kriht, ka tahdas brihschōs ari dascha skatitaja un skatitajas azis afaras mirdseja. Bet kad tomehr kahds pasmejhahs, waj tad tadeht publika ar to apwainojama. Publikā rohдахs ari jauni, kas wehl dsihwē naw dauds behdu peedshwojuschi, waj tad waram to teem par launu nent, kad winau firdis pee tam dauds nejuht, ko wini naw peedshwojuschi un kad tomehr ir — teateris, kur katris spehletajs ir pasihstams un sin, ka tas israhdischana tik noteekahs. Waj newareja U. lungs pazeestees, kamehr preelischkaramais kriht un tad ohtrreis list uswilkt un tad tahdus (laikam winam swarigus wahrdus, kas tikai publiku apwainoja) isbehet. Ka publika jutahs ar to apwainota, to pilnigi no tam waceja pahleezimatees, ka, kad preelischkaramais bij kritis, wairs nekadu patifschanu nerahdija ar rohlu plautschkinaschanu, kur tomehr bij spehletaji zaur sawu brangu israhdischānu pelnijujschi, tahdu plautschinaschanu bes aprimfchanas dsirdeht, kamehr ohtrreis preelischkaramo uswilka, ka tas notika, lai gan pee wahjigas israhditas „Puhzes speegelu“ lugas. Uti tas buhtu dauds labaki bijis, kad „Puhzes speegels“ buhtu pa preelischu tizis israhdihis. Un tad „Ruhkitis“, lai tas labais eespaids, ko „Ruhkitis“ atstahj, netiktu ar „Puhzes speegeli“ noslaugihis. Tad wehl sirjnigu pateizibu issaku zeen. Walkas mufes sahles preelischneezibai, it ihpaschi zeen. Dunow lungam, ka mufes sahles preelischneekam par mufes sahles atwehlefchanu (bes mafas preelisch kara-eewainoteem). Baleskam tai zeriba, ka ari zeen. mufes sahles preelischneeziba atkal kahdreis sahli atwehlehs Latweeschu preelisch teatera israhdischānas, ka to gohdam schoreisi atwehleja. Sawu raksteenu beigdams newaru atstahit it ihpaschi nepeeminetu Lihiti Ruhkiti, kura tik labi spehleja, ka waram winai par gohdu leezinahit, ka, kamehr Walka Latweeschu teateris israhdihis tizis, wehl neweena tik isweizigi newa spehlejuse ka — Lihite; un tad wehl masai „Darnawu

Anninai," kuras fpehleſchana ari pee publikas leelu patif-
ſchannu atrada, iſſauz dauds „augſtas laimes“

kahds ſtatitaja.

No Balkas apgabala. Deewam gan newareſim deefgan pateiktees, ka Winſch, ka rahdabs, gan muhs atfal ar aug-
ligu gadu apfwehtihä. Rudſi wiſur labi, wafaraja ari laba. Abholinſch gan mafums ir, tapat ari feens buhs knapi, jo ſemes plawäs ſahle maſ ir auguſe. Jahnu deenä, ka eſam dſirdeht dabujufchi, Wiſzeema pagafä daschahm mahjahm (ſta-
ſta ka peezahm) kruſa rudſus noſitufe. Ari Balkas tuwumä bija, bet ſlahdi gan nelahdu nepadarija. — Ehrgeimes dſee-
dataju beedriba bij iſrihlojuſe ſwehtdeen tai 19. Juni ſch. g. preeſch labdariga mehrka weefibas wakaru Jaun-Rahrku
Tuhſes mahjä ar dſeedaſchannu, danzoſchannu un ugunoſchannu. Peeminetu dſeedaſchannas-beedribu peeminoht, gribu wehl goh-
dam peemineht to mihtu dahwanu, ko wina pirmä wafaras-
ſwehtku deenä Ehrgeimes baſnizai dahwinaja, prohti it ſkaiſtu
un jauku krohna lukturi, kas Tehrpata pirkts, beſ tahs kahets,
fur pakahrts, makſa 120 r. f. Ehrgeimes dſeedataju bee-
driba ar to ſewim leelu pateizibu pelnijuſe, ka ſawas drau-
dſes mihtu un dahrgu Deewa naminu ar tahdu jauku leetu
greſnojuſe. Ehrgeimes baſniza war tagad zitahm lihdsinatees,
ka tai ari tagad jauks krohna lukturs, kas wina eelſchligi
greſno, un beſ kura ta lihds ſchim bija, lai gan peeminetä
baſniza jaw 18. gadu ſimtena beigäs (1780. gadä, ka aug-
ſchä weenä eemuhreta almini eekalts redſams) gatawa peeli-
kuſe. Pateiziba un gohds Ehrgeimes pagafä ſkohlotaſam
zeen. G. Peng lungam un wina dſeedaſchannas beedribai par
tik jauku dahwanu. Tä tad Ehrgeimes draudſe ar ilgoſchannu gai-
dija ſwehtku pirmo deenu, fur ne mafums draudſes lohzeekleem
bij ſinams, ka jauna dahwana pirmureiſi Deewa naminu pu-
ſchkoſs un tadeht bij papilnam draudſe ſapulzejuſehs ſawä
Deewa naminä. — Gohds mihtam Deewinam, kas rada drau-
dſes lohzehtu ſirdis mihleſtibu ſawu Deewa naminu jauki
greſnoht un lai dohd, ka ari zitu draudſchu dſeedataju beedri-
bas luhlotu ſawu Deewa naminu puſchkoht, jo waijadſiba
gan katreis atrohdama pee katra Deewa naminä. — Balkas
Latweeſchu dſeedataju beedriba, apalſch dr. ſkohlotaſa wadi-
ſchannas, bij par ſkohlotaſu konſerenzes laiku, treſchdeen tai
29. Juni ſch. g. Balkas baſnizä garigu konzerti preeſch lab-
dariga mehrka iſrihlojuſe. Wehl no Balkas Latweeſchu drau-
dſes gribu peemineht, ka ta ſawai kapſehtai uſbuhwejuſchi ſkai-
ſtu behru-kambari ar tohri, kura ſwanis buhſchoht buht.
Weenä galä ir lihku kambaris un ohträ dſihwo kapſehtas
fargä. Schogad Jahnu deenä bij eefwehtifchana. — Ari
Lugaſchu draudſe ſchogad tika dſeedataju beedriba ezelta, un
ka eſam dſirdejuſchi, pahraf par 70 dſeedataſahm un dſeeda-
taſeem. Dſeedaſchannas beedribas wadons ir draudſes ſkohl-
otaſis, zeen. Uhdra lungä. Ar preeku apſweizinaſam jauno
dſeedataju beedribu un wehlam tai tikpat dauds laimes un
ſaweenibas, ka nelaika, wehl Lug. draudſei dahrgä atminä
buhdama ſkohlotaſa B. Wirka laika († 1862.) dſeedataju
beedribai bija, kura ne pehz ilga laika pehz nelaika mirſchannas
beidsahs. No ta laika bij peeminetä draudſe tihri beſ dſeeda-
ſchannas beedribas un kad ſwehtku deenäs gribeja balſigu dſee-
daſchannu dſirdeht, tad bij ja-eet uſ Balkas baſnizu, fur ta it
jauki ſehla.

Wehl gribu no Lug. draudſes ſo peemineht. Par gohdu
gan Lug. dr., ka ari Walkä dſihwodameem Latweeſcheem waru

teikt, ka ſcheit ir tas labs eeradums, ka neween eeluhgti beh-
rineeki mihtu aigahjeju uſ kapu pawada, bet ari leels pulks
draugu un paſiſtamu. Tä ari ſwehtdeen tai 3. Juli ſch.
g., kad jannu ſewinu, kura preeſch diwi nedelahm bij kah-
ſas bijuſchäs, uſ kapeem pawadija, tad bij tik dauds zilweku,
ka pat kapſehtas ſwehtkäs mehds buht. Tas ir jauki, bet
tas ween wehlejams, ka laudis tad nenomihitu tohs optahrt
buhdamus, jauki lohptus kapinus, ka tas peeminetä ſwehtd.
bij notizis, fur kops bij pawifam nomihdihts, fur kahdas
mahtes weeniga meitina duſeja. Tas naw kriſtitu peenahkums
ar kapeem lä apeektees, bet katram gan peenahkabs fargah,
ka kapi lai netiklu nomihditi. Neween Lugaſchu draudſei to
gribam pee ſirds likt, bet katram, lai pats nedaritu, ka ari,
kad reds ohtru to darom, lai mihti atgahdina un luhds, ka
nepeenahkabs kapu ar kahjahm mihdihit un ka kattris, kas to
dara, naw turams par kriſtitu zilweku. R. M.

No Riſchinewas. Tas pee Nikopoles ſawangotajs Guſans-
Paſcha, ka kahda Kreewu awiſe ſino, efoht ſchints deenäs
uſ Riſchinewu atweſts, no kureenas winſch tiks ſublihts uſ
Drelu, fur winſch lihds ar ziteem Turku wangineekleem pa-
liſſchoht. Pahre Guſannu-Paſchu runajoht ari japeemin tahs
walodas, kas par wina iſpauduſchahs, prohti laudis iſdaudſi-
najuſchi, ka Guſans peenemſchoht kriſtigo tizibu un tad ee-
ſtaſchotees Kreewu deeneſtä. To winſch daroht tamdeht, ka
Kreewi ar wina, wangiba buhdamu, tik labi apgahjuſchees.

Kara ſinas.

Eſam ſinas paſneedſam pahre notikumeem uſ kara-lauka,
pirms kahdas zitas ſinas uſſihmeſim, kas gan kara-ſinas ne-
buhdamas, tomehr ar kara-atgadijumeem ſahw fatara.

Kä laſtajeem buhs atminams, tad muhſeji, Nikopoli uſ-
waredami, ſawangoja 6000 Turku ſaldatus. Schee 6000
wangineeki, ka „Goloſs“ ſino, tiks drihſumä uſ Riſchinewu
atſuhititi un no tureenas pehz generalu-ſchtahba apſpreeſcha-
nas uſ ſchahdahm gubernijahm iſdaliti: uſ Saratowu, Penſu,
Tambowu, Drelu, Tulu, Kalugu, Mohilewu, Witebſku, Smo-
lenſku, Iweri un Jaroflawu pa 500 wangineekleem katra
gubernijä, un uſ Kaſtronu 300 un uſ Bladimiru 200 wan-
gineeku. Wini no Riſchinewas beſ kawefſchannas tiks pa
dſelſezelu uſ minetahm gubernijahm aiſweſti, fur kara-wihru
pahwaldbai jaw ſina laika, lai par ruhmi, uſturu un par
zitahm waijadſibahm preeſch wangineekleem gahdajoht, tä ka
wiſe jaw gataws un kahrtibä eegrohſihts, kad wangineeki
turp nonahl.

— Weidsamä laika nahl no Tiſliſes ſinas pahre breeſmu
darbeem, ko Turki, Kurdi, un Iſcherkeſchi noſchchlojameem
Armeneeſcheem paſtrahdajuſchi. Bulkeem reds Armeneeſchus
iſ ſawas dſimtenes padſihtus, ar noplifjuſchahm drehbehm
apgehrhtus un zitadi waijatus un ſakautus, no Turku, Kurdu
un Iſcherkeſchu waijaſchannahm un waras-darbeem behgam un
uſ Tiſliſu dohdamees pa teem zeekem, kas no Erſerumas, Wa-
nes, Bajafides u. t. pr. uſ Tiſliſu wed. Tee waras-darbi,
ko Turki Armenijä paſtrahdajuſchi, ir breeſmigi. Zaur to,
ka Kreewu kara-pulki tika no Armeneeſcheem draudſigi ſa-
nenti, palika Turki un Iſcherkeſchi wehl jo niſnaki. Wini
dauds Armeneeſchu zeemus pawifam nodedſinaja. No no ee-
dſihwotajeem rohkä dabuja, weenalga waj wihrus waj ſewas,
waj behrnus waj firmgalwus, tohs wini uſ breeſmigu wiſi no-
nahweja. Kas breeſmigu ſteplawu nageem ſpehja iſbeht,

gam us Adrianopeli un no tureen as attal us Konstantinopeli. Bulgari pret Greekeem kikap zeeti isturotees kà pret muhamedaneem. Bairak kasaku pulki isuhko is wifahm pufehm Adrianopeles eeleiju, wifur bihſchanu isplatidami un nekur pretoſchanohs ne-atrasdami.

Konstantinopelē killab muhamedani kà ari křiſtiguee ir leelās iſbailēs: muhamedani bihſtahs no kaſakeem un křiſtiguee attal bihſtahs no muhamedaneem, ka tee winuſ beidsamā iſſamifeſchanahs brihdi wifus ne-aplauj. Bet wifu watrak bail ir ſultanam paſcham. Kà ſinohts teel, tad ſultanu pahrechuſchās tahdas bailes no kaſakeem, ka winſch ſawu pili atſtahjīs ſchivus Boſpora un dewees us Boſpora Aſijas puſi, tur Begler-Bega pili nomeſdamees, lai tuwaki buhtu tam zelum, kas wed us Bruſu, ja kaſaki Konſtantinopeli tuwotohs un ſultanam buhtu jabehg. Sultans efoht pahreleezinajees, ka kaſaki drihſ Konſtantinopeles tuwumā parahdiſchotees.

— Bet teem jaw ſinoteem kara-notikumcem mums japeemin, ka muhſeji us preekſchu eedami dabuja ar Turkeem kantees. Turki tikufchi ſakauti, bet zil kriuſchi un zil ſawangoti, tas wehl naw ſinams. Tad ari atnahkuſchās ſinas, ka ſtarp Turkeem un Kreeweem tagad eefahkta leels kautinſch, bet ſihlaſas ſinas wehl janogaida. Ahrſemes awiſes gan ſcho un to pahre ſcho kautinu ſino, bet mehſ ſchahs ſinas ſaweem laſitajeem nepafneedsam, tapeh; ka ahrſemes awiſchu ſinas dauidſ reiſ neekus ſino, kà to ari ta buhſchana peerahda, ka minetas ſinas naw weenadaſ, weena ſino tā, ohtra attal ſchā. Tikai tahs ſinas ir pilnigi pateefas, kas no muhſu wal dibas awiſehm teel laudis laittas un us ſchahm ſirahm wehl jagaida.

No Romas. Ultramontani nepeekufdami us tam zentſchahs, lai waretu pahweſtam eeguht bijuſcho laizigo wal dibu. Tagad kahda ahrſemes awiſe ſino, ka ultramontani iſſtrahdajuſchi kahtibas rulli preekſch tautſtarpigas zentral-komitejas zelſchanaſ. Schis kahtibas rullis ir jaw no pahweſta apſtiprinahts. Kahdu druſzinu is ſchi kahtibas rulla ſchē uſſimeſim. Minetai tautſtarpigai zentralkomitejai ir jagahda, ka pahweſtam laiziga wal dibu teel attal eeguhta, winai ir jakaro pret brihwibu, pret walſis likumeem un muhſu laiku zenteeneem, pret laika-raſteem; winai jaſaweeno wiſi ſpehli, dſimuma, gudribas un naudas ſpehli, lai waretu ſcho ſwehto leetu peenahkt; winai ja-eetaiſa preekſch laudim ſkohlās, grahmatu-krahtuwes un ja-iſſuhta grahmatu pahdeweji, ka lai waretu ari zaur ſchahdeem lihdselkeem kauſchu prahtus apmulſinaht.

No Indijas. Kà Anglu awiſei „Teims“ no Kalkutas teel ſinohts, tad Indijai uſnahkuſchi bada-laiſi. Zaur to, ka leels ſauſums tur bijis, leels auglu un raſchojumu truhkums iſjehlees un tad bads laudim uſbruzis. Daſchās weetas jaw laba teefa kauſchu apmiruſchi, badu zeedami. Anglijas wal dibai tagad deefgan ruhpes, lai waretu zil nelo badu apſpeeft.

No Amerikas. Seemelu Amerikas brihwalſtis iſjehluſchees nemeeri no dſelſszetu ſtrahdneekem, zaur ko andeles buhſchana un kauſchu ſatilkſchanahs teel kaweta. Prohti dſelſszeta ſtrahdneeki iſdarijuſchi kà noſaukto ſtreiku jeb ar ziteem wahdeem ſaloht, wini ir no ſtrahdaſchanaſ atrahwuſchees. Wa daſchahm dſelſszeta lihniyahm nemas tamdeht newar braukt; daſchās pilſſchitās andele pawiſam apſtahjuſchās, tamdeht ka prezes newar pa dſelſszetu peeweft. Bet neween dſelſszeta ſtrahdneeki, bet ari ziti ſtrahdneeki weetahm ir no darba atrahwuſchees. Kahdās 8 pilſſchitās wifaſ dariſchanaſ ir ap-

ſtahjuſchahs. Pitsburgas pilſſchitā neſtrahdaſchanaſ deht wifaſ dſirnawaſ apturetas, tā ka pat milti ſahl truhkt, no ka maiſi zept.

Bet wifa ſchi pohſta wehl tas peenahkt klaht, ka ſtrahdneeki beſ darba un tā tad ari beſ peenas buhdami daſchi ſahl ſagt un laupiht un pee tam wehl zitūs ſtrahdneekus peefpeefdami, lai tee ari no ſtrahdaſchanaſ atrajuſahs. Tas notika Iſchikago pilſſchitā, kur ari zihniſchanaſ bij ſtarp ſtrahdneekem (nemeerneekem), polizeju un pilſſchitās eedſchwotajeem (birgereem). Senlui pilſſchitā nemeerneeki wehl leelaku pohſtu nodarijuſchi, wifus fabrikus un wifu kugoſchanaſ apturedami. Sanſranziſko pilſſchitā nemeerneeki aiſdredſinajuſchi wairak walſſeſhku. Schē til iſhumā nemeerus Amerikā peeminejam, ja weetas atlikfees, tad turpmaſ pahre tam plaſchaki ſinofim.

Dahrsneeziabas leetu iſſtahde. Nigās dahrsu kohpſchanaſ beedriba noturehſ Nigā no 27ta lihds 30tam Auguſtam ſch. g. dahrsneeziabas leetu iſſtahdi, us kuru netikai augi (ſtahdi), dahrsu-ſaknes, dahrsu-augti un zitas pee dahrsu-kohpſchanaſ peederigas leetas, bet ari tahdas leetas, kas ar dahrsu-kohpſchanaſ kaut kahdā ſalarā ſtahw tiks iſſtahditas. Iſſtahdamaſ leetas wifu wehlaſ lihds 10. Auguſtam japeeteiz pee iſſtahdes komiſijas, kurai attauts, peh; eepſchchanaſ ari wehlaſi peeteiſſchanaſ peenemt. Iſſtahdamaſ leetas janodoht lihds 26. Auguſtam pulkſten 12; turpreti nozreetas pukus un pukupuſchkuſ (buketas) war nodoht tai 27. Auguſtā pulkſten 8 rihtā. Wehlaſi eefuhtitas leetas, ja ruhme atleekahs, teel peenemtas, bet neteel katalogā uſnemtas. Iſſtahde tiks noturata ſtrehlineeku dahrsā.

Gohda-algas preekſch iſſtahditahm leetahm buhſ ſchahdas: no Nigās dahrsu-kohpſchanaſ beedribas: 5 ſelta, 85 leelas ſudraba, 157 maſas ſudraba un 75 bronſes medatas; no domehau miniſterijas: 1 leela un 2 maſas ſudraba medatas; no Kreewu dahrsu-kohpſchanaſ-beedribas: 1 ſelta, 1 leela ſudraba, 1 puſleela ſudraba un 1 maſa ſudraba medata; no Keiſariſkās Widſemes wiſſepahrderigas beedribas: 4 ſudraba un 5 bronſes medatas.

Schis preekſch muhſu laſitajeem jo ſwarigas ſinas is Nigās dahrsneeziabas leetu iſſtahdes komiſijas zirkuleera iſaemdami un ſchē paſneegdami mehſ kahdu wahedu peeleekam par uſſlubinaſchanaſ, lai pee ſchis iſſtahdes peedalahs. Dahrsu kohpſchanaſ peeder pee ſemkohpibas, tapeh; ſemkohpjeem lohti der, ka ar dahrsu kohpſchanaſ ſihlaſi eepaſihſtahs un tamdeht neweens ſemkohpis nenoſchehlohs, ka mineto iſſtahdi buhſ apmellejis.

— Kà eſam dſirdejuſchi, tad ſcho ſwehtdeenu pa nedeku buhſ Jonatana beedribas ſahlē muſikalikli-teatralikliſkē walars, iſrihtohs no Nigās Latw. beedribas paſihſtameem akteereem.

Pilſſchitas wal diſchanaſ pahrgrohſſichana Wal-tijas gubernijas.

(States Nr. 29.)

Kad jauno pahrgrohſſichanaſ eewehrojām, tad newaram leegt ka ta preekſch pilſſchitas eedſchwotajeem ir no wiſai leela ſwara ihpaſchi preekſch teem, kas ir ſchē paſtahwigi eemiſimeeki un tam, kà jaw ſinams, pilſſchitas labklaſchanaſ newa weenaldſiga. To lihds ar paſchās pilſſchitas uſplauſchanaſ uſplaukt ari itweena pilſſchitā dſihwodama un riſwodama wihra labklaſchanaſ, lai tas nu buhtu waj tingotajs, waj nama ihpaſchneeks jeb art tit kahs amatneeks. To ari ir wal diſchanaſ jaundohtā likumā pilnigi eewehrojufe un gudri iſlitufe, itweenam, kas tit kaut kahdas nodohſchanaſ pilſſchitai par labu maſa, to teekbu eerahdibama, tam pee pilſſchitas wal des peedalitees (ſaprohtams, kad tas ſawu

peenahkumu ir pret pašu pilsēhtu un likumu tā ispildījis, tā to pilsēhtu likums 17., 18. un 19. punktē nosaka). Ta teesība pee pilsēhtas valdes peedallitees pastahw eeska ta, la itweens, kam pehz 17., 18. un 19. punktēs ir atwehlehts, war pehz sawa laba prahta mehleht jeb isredseht pilsēhtas aistahwus jeb ari patš no ziteem war tikt par pilsēhtas aistahwu isredsehts. Šhi nu ir ta wisu swarigaka leeta, jo nu wairs netiks, tā liddš šhim tas bija, pilsēhta waldiva no til is kahda mafa pulžina ween isredseteem, bet no teem un ihpaski tahdeem, kam tas leelafais balwu wairums buhs is wisa wehlehtaju pulla. Tas ir no tahdeem, kam ta leelata ustiziba no wehlehtajeem tiks dohta, tai žeriba, ka tee neween pilsēhtas darischanas fahrigi wadihs, bet la tee ari itweena pilsēhtas eedshwotaja teesibas weenlidšigi wiseem eewehrohs, kam weenalga, pee kahdas tautas jeb kauschu kahras eemihneefs peeder. Ihpaschi tadeht ari preesch muhsu lastajeem, Latweescheem, kas ir pastahwigi pilsēhtas eedshwotaji un kam nodohchanas un malkaschanas preesch pilsēhtas un wisu eerittu usturechanas igadus ir jamalka, ir fahs peenahkums scho reisi jo zeeschi ja-eeewehro. Mehs safam, ka tas nebuht newa weenalldšigi, kam schis tik swarigs un pilsēhtneeku dšihwē til dšiti eekerdams darbs teet ustizehts. Tapehz gan nebuhs welli, ka schē kahdus wahrdus minam. Dšihwē jaw deesgan esam peedshwojuschi, tā pat pagastōs, us lauteem, kur wisa darbohchana ar pilsēhtas buhschanu tikai masaka mehra ir kalihdšinajama, dāschu reisi noteel, kad pee aistahwu jeb amata wihru zelschanas zehłaji to ne eewehroja, kas teem tā pabrigteem laudim bij eewehrojams; kad tee peemirsa to sakamu wahrdū, kas mahza: „Meluhlo wihru pehz žepures.“ — Wehłati gan nahł pee aishšchanas, kad juht, ka pateesibas newar atrašt, ka ihstena atspaida newa u. t. vr. Tapehz mums wehl reisi ir jafaka, tā minejam, ka jaw preeschłaitā weenam ar ohtru buhs jafarunajahs par to, kas pee zelschanas darams un kahdi kandidati preesch pilsēhtas aistahwu amata ir isredjami; wehłati atfal tahdeem kandidateem pee zelschanas ir balšs jadohd, lai tee tittu schai amata eezelti. Newa leedsams, ka Latweescheem, kas tā fahohł ta fahne ir tē wežā Rīgā, gan waijadsetu no sawas pufes is sawu tauteeschu pulla kahdu daku pilsēhtas aistahwus isredseht. Ka Latweescheem tahdu wihru netruhšt, kas spehz un ari scho amatu ispidiht usnemtohs, nebuhs jafaka un kas, tā zerejam, tahdu amatu ari teescham gohdam ispidihš. Bet ja grik to panahł, tā tahdi wihri ari tittu eezelti, ir teem, kam ir zelschanas teesība, pee kandidatu fastahdišchanas un zelschanas dšihwi japeedalahs. Bet pee tam, kam ihsten ir teesība pilsēhtas aistahwus želt un kas ir zehleju un pilsēhtu aistahwu peenahkums, aridšan waijaga sinahł un sayrast. Tapehz waijaga tohs likumus, kurds war wisu to atrašt, ari ir eewehrojams, islahłt un pahrdohmahł.*)

Bil eespehšim, kas mehs saween lastajeem raudšim, schohs likumus semischki pahrunahł un isstaidrohł. Kad nu sewi prasam, waj tas buhtu pareisi, ka ari Latweeschī pee jaunās pilsēhtas eerittes peedalitohs un kahdus is sawa tauteeschu pulla raudšitu par pilsēhtas aistahweem eezelt, tad mums ir jafaka, ka tas itin pareisi buhs; jo weenlahrt to jaw tee likumi rahda, la itweenai kauschu kahrtai ir japeedalahs neween pee ta gohda, kuru augsta waldischana žaur schahdahm eerittehm saween pawalstneeteem peeschkir, bet ihpaski pee ta leela darba, kas tē ir darams. Sadshwē mehs sinam, ka mums nebuhs ween preeschch sewis gahdaht, bet ari preeschch žiteem, jo tee žiti ari preeschch mums publejahs un gahda. Šhi ir ta fahne, kas mums dšihwē žilwetus weenu pee ohtra seen un muhs fabeedribā saweeno un kur tahda dšihwe isdaitojahs, tur ari wihada labkashchanahs ipleschahs. To redsam ihpaski leelas pilsēhtas, kur jaw wiseem ir weenlidšigas teesibas, žil ļauti wifs eet un žil patihłama ir fadshwe. Tur ari wispahrigās darischanās nejauta pehz dšimtes un tautibas, pehz senłaitu nopelneem un teesbahm, bet til weenigi pehz pašā žilwefa istureschanahs un weiklibas. Tapehz ari mehs no sawas pufes wehleleamees, ka Latweeschī papilnam pee zelschanas peedalitohs un ari tittu par pilsēhtas aistahweem eezelti, jo žaur to til Latweeschī pilsēhtas fabeedribā tā dšihwi lohžetti parahdihohs, tā

*) Rū dširo, B. Dširil t. grahmanu-ohohē esohł jaunee pilsēhtu likumi Latweeschū waloda dabujami.

tahdi, kas tahs no waldischanas dohtahs teesibas eewehrodami, ari gohdam isleeta un tā tahdi, kas wis negaida us žitu publeschanohs, lai tee preeschch wimeem žeptus balohschus un gatawus tumofus mutē bahstu, bet tā tahdi, kas ir fshahłi bes pašchmihlibas žitu eemihneeku pullā pee darba stahtees un tā ihsti pilsēhtneeki weenprahtibā un fadraudšibā tur publes un laiku nekaweht, kur peenahłahs par wifas fabeedribas labkashchanu gahdaht un strahdaht. Žaur tahdu darbohchanohs ari til pašu labums lihdsahs wispahrigai labkashchanai usplaukt un wehznahkameem par labu buht. Bet ari mehs zerejam, ka žaur peedallischanohs tahdā sinā, ari isfatra plaiša, kas waj nu tē jeb tur atrohhdahs, ar laiku pawisam isfustu un muhsu wehštire pawisam žitus gabijumus tad waretu usrahdihi ne tā wifs minešā wehštulē is Peterburgas. Mehs zerejam, ka fchejeenes Kreewi, Wahzi un pat schihdi tagad sawu peenahkumu eewehrodami to darihš, kas ir darams, un kadeht ween ari mehs nedrihtšiam buht tee pehdžgee.

Warbuht ka tee, kas scho pirmo wehlešchanu wadihs, jaw pašchi israudšihš kandidatus is wifahm kauschu fchirahm un labrtahm (partijahm un tautahm) un kas teescham tas patihłamais buhtu, bet tā la tee ween to nosajihł nespehz, kuru lai žet un kuru lai ne, jo tas tik weenigi stahw pašu zehleju jeb balšu nodeweju rohtās, tad ir ari tas masak gaidams un tā zehlejt par tahdu saweenohschanohs dohmahs, to schai břihti neweens newar paredseht. Zerešim wisu labu un darisim ari mehs to, kas mums peenahłahs, ka lai neweens žits un ari mehs pašchi sew newaram to parmes, ka esam snauduschī. — d — n.

Par sfunstigeem jeb pehrkamecem mehšleem.

(States Nr. 29. Weigams):

Kihmistās pahraudšibas darbs ir tas, ismelleht žil procentes, (žil mahzinas 100 mahzinas mehšlu), waj kuhstofchās sošfora-flahbes (nekuhstofchāi ir kohłi masa wehrtiba), waj flahpekka (Stickstoff), waj la lija atrohhdahs tanis mehšlōs, to lohpmāni peedahwa un semohpij pehr. Pehz tam ween israhdahs mehšlu wehrtiba, wifas žitas mehraulhas ir nepilnigas, nederigas. Ja to šin, žil no schim minešahm weelahm (t. i. datahm) kahdās mehšlōs ir un žil tahs mahzina malka, tad it lehti war aprehłinahł, waj peeprastta žena ir par augstu, waj kahrtiga. Bet pirzejeem wehl naw un newar buht piina drohschiba, kamehr mehšlu pahrdewejeem ir atkauts, weenu laiwās kahdinu lilt kihmisti ismelleht, ohtru ne; waj ari bes ismelleeteem mehšleem wehl tahdus pahrdohł, kas us tahdu wihłi naw ismelleit. Tadeht politehniskis walde scho pawasari Rīgās lohpmāneem schahdu preeschch litumu zehłā preeschchā:

- 1) Kihpmāni, kas sem kihmistās stanžijas pahraudšibas pahrdahs, šohlahs tikai pehz schihs stanžijas analizehm (kihmistās ismellešchanas leezibas raksteem) mehšlus pahrdohł, t. i. usohł, žil procentes tahdu weelu, kas stahdeem derigas, atrohnahs wihu mehšlōs pehz analises leezibas, un pirzejeem apgalwoht, ka til un til daudi procentes pahrdohłtohs mehšlōs ir.
 - 2) Katram pirzejam, kas nemasat tā 30 pudus (5 maifus) mehšlu no tahda lohpmāna pehr, kas stahw sem kihmistās stanžijas usraudšibas, ir ta teesība, no schihs stanžijas bes malkas pagehreht, ka ta pirktohs mehšlus wehl reis kihmisti ismelletu, bet prohwe janem tā, ka ismellešchanas-stanžijai naw jafahubahs, ka ta teescham nonemta no teem mehšleem, kas ismellejami.
 - 3) Ja schahda ohtra jeb sewischka ismellešchana israhda, la pahrdohłtā prežē ir masat stahdeem derigu weelu (kuhstofchās sošfora-flahbes, flahpekka, kalija) ne tā pee pirkchanas apgalwohts, tad lohpmānis atmalša pirzejam to istruhkumu pehz staidra nolihguma.
- Scho preeschchlitumu ar peerehmufahji un tamdeht ir politehniku kahrtigu lihgumu noslehgušchi schahdi Rīgās lohpmāni:
- 1) J. Šamper un beedr. Leepajā, 2) Goldschmidt un beedr. Rīgā, 3) Martinšons Peterb. Abz-Rīgā Kalku-eelā Nr. 8, 4) 4) Herrmann Stieda Rīgā, 5) Zieglerš un beedr. Rīgā.
- Peeminams wehl ir, ka tee lohpmāni, kas scho lihgumu noslehgušchi, un tas, kas pee wihu mehšlu kihmistās ismellešchanas (analises) atrašt, teel isfludinati Wahzu un Latw. laistrastēs,

Schifer-akmeņu jumtu-nokļahšanas
ar wiflabato filo Angl. Schiferi,
papes-jumtu nokļahšanas
un
asfaltērefšanas

wifadās sortēs ar ihto

„Limmer-asfaltu“

las naw wis ar zītahm asfaltu sortehm pahmai-
namē, ufnemahs

F. Frisk un beedris,

G. Dittmara pehznahtami,

24. Schkuhanu-eelā Nr. 24.

Stohlas-grahmatas

uļ Augustā fahdamohē stohlas-laitu, peedahwa wi-
fadās malodās, tik labi jaunās tā ari leetatas,

J. C. C. Kapteina

grahmatu pahrodhtawa, eefš-Rīgas leelajā
Kaleju-eelā Nr. 4.

Kaufasi-
jas

mineral-
uhdenus

un

Kreemijas ihtoohs

Kefaru-wihnus

peedahwa pehz zenu-wahditaja

C. W. Schweinfurth,

preti biršai.

Dukurniſcha
pee **Behsim**

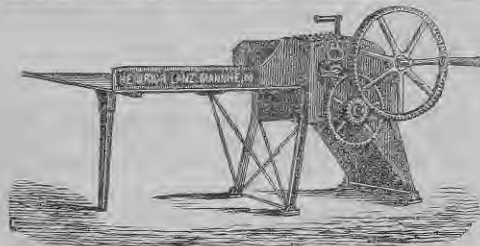
ir pahrodhtami: weena

firm-ahbolaina tehwe,

2 aršinas 3 wershohi augsta, ihpafchi preefšch
wailas gelbiga; un weens

tumšchibruhns jauns ehretis,

2 aršinas augsts.

Kulamas-maſhines

ar rohtahm un ſirgu-ſpehtu djenamas iſ

Heinrich Lanz fabrika Mannheimē.

Fabrikis ir lihts 1876. gada beigahm pahrdewis

54,972 maſhines

las wiflabata peerahdichana, tā ſchihš maſhines
ir tohti teizamās.

Weenigais krahijs Rīgā

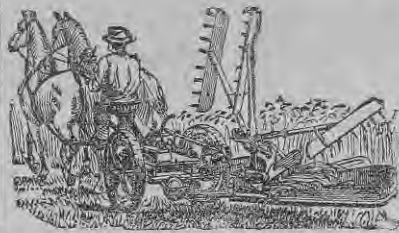
pee

F. W. Grahmann,

Nikolai-eelā blatus Strehlneeku-dahrsam.

No jensures attwehhts. Rīgā, 22. Jūli 1877.

Driekhts un dabujams pee bilſhu- un grahmato-drikeraja Ernst Blates, Rīgā, pee Pehtera baſnijs.

„Champion“
plaujamahs-maſhines,

ar kurahtm Wiosemē, Kursemē un Igaunijā nairat neta 120
muischās ſrahda un kuras pee wahra war-peeſault, Klai-
tona lokomobiles un kulamas-maſhines.

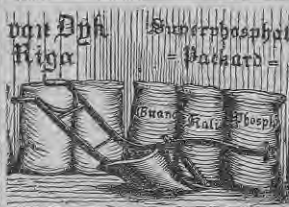
P. van Dyk, Rīgā.

Superfoſfatu,

labu ſauſu prezi ſtiprās kulēs pahrodht par lehtahm zenahm

F. W. Grahmann,

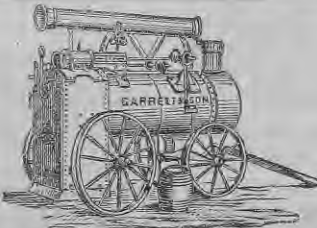
Rīgā Nikolai-eelā blatus Strehlneeku-dahrsam.

Wpafsch pafcha eerahs pahrraudſichanas,
kā ari ſimtu rublu prehmijas apſohliſchannu

un trihtstahrtigu atlihdſinaſchannu, kad peerahdita majaja wehrtiba, pret
apgalwotu ſaturu, no **Vackarda Superfoſfateem** augstgrahdigu, maſa-
grahdigu un amoniat-kalijas, jaw pahri par pehzpadſmit gadeem muſhu
semē paſihtami un eefsch bruhſes par labem aſraſti. Krahijs pee

P. van Dyk, Rīgā.

R. Garrett un dehla

wiſwezatais, 1778. gadā Anglijā atwehrtais fa-
brikis preefsch ſemtohpju maſchinehm, peedahwa tei-
zamas labi paſihtamas

lokomobiles

un

damſkulamas-maſhines

wifadās leelumās no 4 lihts 10 ſirgu-ſpehta. Lehta-
tas jenas. — Wiflabatas norunas. —

Wiſweeniga pahrodhtichanas-weeta
pee

F. W. Grahmann, Rīgā,

Nikolai-eelā blatus Strehlneeku dahrsam, preti gaſ-
ješ fabrikim.

Kahda wata

bruhſetu lohgu lihts ar ſlengeh

ir pahrodhtami leelā Smilſchu-eelā Nr. 33, apaf-
ſchā pa labo rohtu.

Mahjixa

ar leelu granti ir pahrodhtama Maſk. Upr-Rīgā
maſā Maſkawas-eelā Nr. 6.

Labi uſtretas ſihgel-ſlaweeres ir rihmes
truhluma deht pahrodhtamas. Klahitatas ſinas
Leatera-eelā Nr. 6, apafschā.

Tai nakti no 13. uļ 14. Jūli ir fahdam Dſehr-
benes walfis ſaimneelam no ganibahm

noſagta melna fehwe

3 1/2 gad. weza, no wideja leeluma, krehpes uļ kreiso
puſi, kreizai pafaf-ſahjai ap nagu druſtu balta
ſpalwa, wehrtiba no 100 rbl. Kas par ſcho ſagto
fehwi warentu minetai walfis-waldichanai ſtadru
ſim doht, tas dabuhs 25 rbl. pateizibas ma kſas.

3 ſirgi un kalescha

ir pahrodhtami uļ Katrihnes damja maſā Fe-
geſal-ſalā Nr. 33, pee **Katrihnes Behnin.**

Rīgas Latweeſchu beedriba.

Swehteen tai 24. Jūli ſch. g. pehdiga iſbrauſchana
ſatumōs uļ Dohles muiſchu.

Iſbrauſchana no ploſſia tilta ar damſtugi „Se-
kau“ un peefeetahm laiwahm pulſt. Sads no rihta
un apakal no Dohles muiſchas pulſt. Sads wakarā.
(Bes tam ihpafchi brauz damſtugis puſdeenā pulſt.
Inds tā aiſweenu no Rīgas uļ Dohli.)

**Maſka beedreem un dahmahm 60 kap., behr-
neem 30 kap. un ſweſcheem 1 rbl. Kas Dohle pe-
dalahs un lihts nebrauz, 30 kap.**

Beedru tahrtes uſrahdamas.

Kahrribas komiſija.

Peefchu. Ja lectus lihtu, tad nedeku wehlat.

Pawafaras beedriba

iſees ſatumōs pehdju reit ſchini g. tai 24. Jūli
pulſt. 9 no rihta uļ **Waldſchleschena Dander**
un beedra f. f. dahrsu, kur ihpafchi preefsch dan-
zoſchanas grihda eetaiſta; apakal nahs pulſt. 9
wakarā. Beedreem teek atgahdinahs, ſcho iſeeſchannu
wehrtā liht, tā tā nenoteel tik ween preeku deht, bet
ta ar to waretu atrahnehm un bahreemem afaras
ſchahweht un fehwas remdeht, tam mihti tehwi un
gahdneeki ſem ſalahm welenahm duſ. — **Maſka:**
beedru tungem 30, kundſehm 20, nebeedru tun-
geem 40 un kundſehm 30 kap. Ja tani deenā
leetains laiks buhtu, tad iſees nedeku wehlatu, tai
30. Jūli **Beedru tahrtes uſrahdamas. 1**

Preefschneeziba.

Behſis

7. August

baſars un weefigs wakars.

„Ulriha muſika.“

Behſu E. L. B. baſara komiteja.

Gariga un laiziga konzerte

no Keeferes dſeet. beedribas ar **W. Peebalgas**
wihru-tora laipmu palihdſibu Keefere 31. Jūli ſch. g
ſahkums pulſt. 3 pehz puſd. Genahkums preefsch
ewainoteem kara-wihreem. 1

No polizejas attwehhts.

Blefschu nodohms.

(States Nr. 29.)

Tas weenigais wihrs wifā pilssehtā, kam nekahdas ruhpes dehl eenaidneeka firdi nespeeda, bija Weinsheimeris. Ar katru jaunu sinu, kas apleezinaja, ka Sweedri pilssehtai tuwojotees, winfch jo lustigaki un atreebigaki behrseja fawas rohkas, un klufam dufmojahs apalsch sewis, ka neweens, kuru winfch us eelas fatika, wina augstprahribu ne-eewehroja — jeb ari ka winfch dohmaja, negribeja eewehroht. Winfch nebihjahs nekahdas bailēs nedf breesmas, kas no kara wareja nahkt, bet dandf wairaf winfch dohmaja tā: Waj nu Torstensonam isdohdahs pilssehtu uswareht jeb ne. Pee pehbeja paliktu wifā pa wezam, un ja dandf, tad til ta aplehgereschana wareja buht til ka kahds garfch laika-kawellis preefch wina; ta pirmaja leela wifū masaki winam bailēs darija, tadeht ar leelu ilgofchanu winfch us tam gaidija, kad eenaidneeki eenahlfchoht pilssehtā. Winfch sinaja gan, ka ahryufē eefsch Sweedru kara pulka winam deefgan draugu wehl atradahs no agrafajem laikeem, kad winfch pats wehl lihds ar kara pulkeem aplahet dauffjahs. Winfch zereja us tam, ka pehz pilssehtas islaupifchanas daschs kara-wihrs gribehs pee wina fawu naudu pahremiht — tas bija darbs preefch wina, kam taf bes pelmas newareja garam eet.

Zitadi jaw sen bija Weinsheimeris klufumā pahrdohmajis, wehl reifu fawā lustiga dshiwē atpakal greestees. Winam jaw bija sen ta garlaiziga dshiwē fawā tehwa pilssehtā apnifufe. Winfch sinaja gan, ka wina apnemfchanahs bija par nepatilschanu wina draugam Berntam un fulainam Klumpnam, kurfch leelifki palaidnigai dshiwēi bija padewees un zaur to weenu-mehr no jauna jo wairaf usmanibu us fewi un fawu kungu greesa. Berntē bija kahds passifstams laupitajs un andeletajs un tadeht winfch jaw bija daschu gadu zectumā pawadijie. To wifū sinaja Weinsheimeris, tadeht winam nepatika wairs fchini pilssehtā, un bija jaw katru deenu us tam fataifsees, wehl ohtru zelofchanu usnemt.

Bet pa dreefchu winfch gribeja wehl fawai tehwa pilssehtai atreebtees, tadeht ka wini bija wina, to bagato wihrū, til auksti un nezeenigi fanehmufchi, un pat til ko fawds mubros wina wehl zectufchi. Pee tahdas atreebchanahs winam tahs pilssehtas uswarefchana wareja no Sweedreem it isdewiga buht. Winfch bija ari breesmigu atreebchanohs pilssehtas gohdajamam birgermeisteram un wina mihligai meitai swehrejis. Til augsti wini abi tila no jaameem un wezeem, no augsteem un semeem mihloti un zeeniti, til dsiti un breesmigi winus eenihdeja Weinsheimeris. To leetu, deht kuras winfch winus bija eenihdejis, gribam tew, mihlais lastitajs, ihfumā istahstih un luhdsam tadeht tewi no ta nupat augfcham peemineta notikuma libds ar mums weenu gadu atpakal atskatitees.

„Flaista Florentine,“ ka ta flaita birgermeistera meita no wifseem tila faulka, ar weenu wahedu faloht wifū wihrēfchu wehribu us fewim greesa, tadeht nebija ari ko brihnotees, kad daschs bagata birgera dehts jeb ari lepnis junkurs labprahet fawu zelu gar birgermeistera dshiwolli usnehma, gribedams zaur lohgu ais tahm flaitit seededamam pulchem winas rohshu wai-gus, selta matūs un flaititahs silahs azis redseht, tad to ari nemaf newareja wineem par launu nemt. Pats tehws ka fajija un nemaf greift us tam neflatjahs, kad Florentines zeenitaji winai kahdu sweizinaschanas wehstuliti peefustija; bet

ar nepatilschanu winfch pamanija, ka eefsch ta wina meitas zeenitaja flaitka ari weens atradahs, kura tuwofchanohs winfch ne labprahet wareja eeredseht, un kurfch wifū masaki drihlfteja zereht, ka birgermeistera labpatilschanu eemantofchoht. Schis nebija nekahds zits, ka Filipis Weinsheimeris. Winfch zaur fawu bagatibu bija agraki leels feeweeschu draugs bijis un jaw sen wifam tam bija atfazijis, bet nu us reift bija no jaunahm mihlestibas juhfmahm tizis fagrahhts, kad winfch preefch kahdeem mehnefcheem kahdā swehtku deenā to flaito meiteni bija eeraudfijis, kuru winfch agraki wehl nemaf nepafina. Ta nu jaw gandrihs wairaf ka peezdesmit gadus weza grehzineeka firds, kura tilai wehl preefch naudas bija pufstefufe, bet nu bija no tahs deenas gaischās mihlestibas leefmas aisdegufchs un dsina wina gandrihs wairaf ka diwidefmit reises gar winas lohgu garam, zaur kuru winfch fawas azis us flaito Florentini greesa. Kad wina kahdu deenu, kas til reti notika, pa eelu gahja, tad winfch ka no nejaufchi wina fatika un firfnigi fweizinjaja, tad, ka jaw weenadi ta laipniga jaunekle mehds dariht, ari wina sweizinaschanu fanehma, tad winfch bija gefigs deefgan, lepnigahm zeribahm nodohtees un tika zaur tahm tiltahlu wilinahts, ka winfch fahka usmelleht birgermeistera mahju. Bet winfch til reti te dabuja to redseht, ko bija wehlejees, jo winfch tila no birgermeistera glufchi auksti fanemts. Jo ilgaki winfch pehz tam twihka, jo wairaf ari dau-fijahs wina kaulaina firds: winfch eepreezinajahs ar tahm dohmahm, wehl wezās deenas flaitu feewinu eemantohht. Kas winam par to bija behdas, kad ta, ko winfch mihleja un pehz kuras kihloja, bija augsti zeenita birgermeistera, ta lai gan mihliga, bet ari lepna wihra meita: par to ari Filipam pafcham bija wafaul dandf naudas, kuru winfch augstakā wehrtibā tureja ka wifus amatus un pilssehtu. Ar tahdu nodohumu winfch dewahs kahdu swehtdeenu pehz fpredika, ar fawahm labakahm drehbehm apgehrbees, us birgermeistera mahju. Schis un Florentine eefahkumā bija glufchi mehmi no brihnumeem un dufmahm, kad tas wezais gefis, kahdu flaitu fmarfchotu puku pufchki un kahdas apselritas ohlas, ka tani laika prezineekteem bija mohde, wineem preefchā us galda nolika, un ar wifadahm bihbeles perfchahm isgresnotu rimu eefahka, kura ar weenu pehdigi us wina nodohmu greesahs. Florentine nefinaja eefahkumā waj nu raudah jeb fmeetees, wehdigi wina fahka flaki fmeetees un par welti grabstija pehz wahrdeem, ko tam wezam neram teikt.

Ar dufmigu farautu gihmi tehws gahja pa to starpu tehneem fohkteem pa istabu un tad lepni galwu pazeldams teiza us Filipu Weinsheimeru:

„Kungs, mehē Juhju rimu nefaprohtam un negribam ari prahst, waj kahds neris muhfū preefchā stahw jeb ari kahds, kurfch eedrohffchinajahs fchahs pilssehtas birgermeisteri us augstprahrigu wifū isfohbhoht. Bet kad ari buhtu teefcham pateefiba ar juhfu prezeffchanahs dohmahm, tad es jums fakū, ka es labaki fawu behrnu dohtu tam pirmajam pafaulē-ftraidutam, kurfch muhfū pilssehtā atnahktu un kuru neweens nepafihhtu, nefa jums, kura neleetiga krahpfchana wifseem finama.“

„Un tad,“ winfch runaja us, no bailshw un dufmahm pahremto Filipu, „nu jums pafcham jafina, kas jadara, lai man, ka mahjas fainneekam, newajadsetu jums zaur fulaina rohlahm zelu rahdih.“

Wina us tahdu wihsí atraidita prezineeka dúsmas un ísklatu buhtu ne-eespehjamás apraíftíht. Sohbus greefdamás wínsch gahja pee durwim; fche wínsch wehl reisu atgreesahs atpakal un no dúsmahm drebedamás wínsch ísgrubda fchohs wahrdus:

„To juhs peeminefeet, til teefcham ká es Weinsheimeris esmu; es jums kreetnu dantfchu stíki usspehleschu, kuru juhs fatwu muhschu peeminefeet.“

„Atreebshchanahs!“ wínsch ruhja wehl us mahju eedamás. „Atreebshchanohs wíseem maneem eenaidneekem, bet to gruhtako jums abeem, tur augfcham juhs, augstprahítege deedelneeki!“

Zif labprahí ari birgermeisters fcho tahdu atgadijumu buhtu flehpis, tad tomehr zaur atraidita Weinsheimera dúsmahm bija wísa pílsfehtá tas sinamás tapis. Geníshais Weinsheimers zaur teem lahsteem un smeelleem, ko wínsch us fewi bija fakrahjis, nedrihstjeja gandrihs wairs us eelahm rahditees un fawu dshwolli atstahí, tadeht wínsch ka ahpsis ar atreebshchanahs dohmahm kaudamees fawá alá notupeja.

Ká katra leeta ar laíku paleef weza, tá ari pílsfehtneeku waloda deht tahda reta prezineeka, tadeht drihstjeja atkal Weinsheimeris fawu mahju atstahí un atkal us eelas rahditees, un pírmás wehl nebija gads pagahjis, kad wínsch jaw atkal lepni fawu galwu pazehla, bet fawu atreebshchanahs swehrestibu wehl ne us tahdu wihsí nebija aismírís.

Zif mas ari birgermeisters us tam fwaru líka, tad tomehr zaur to Sweedru tuwofchanohs fchinis gruhtós behdu laikós zehlahs winam deht fawas meitas ruhpes firdi. Klufumá weenadi birgermeisters baitojahs no wina un tadeht gribeja fawu meitu tahlatu fuhíht apafsch drohshá patwehruma, un kas tad gan wareja sinahí, ja Sweedri pílsfehtu uswaretu, waj tad Weinsheimeram nebija it ísdewiga atreebshchanahs pret faweem eenaidneekem.

Tá ari notíka, ká bija dohmajufchi, jo líhds ar seemas-fwehtkeem ari Sweedri pílsfehtai tuwojahs. Rahdi diwidemíht tuhstojchu wíhri, lahduás simts leelgabalus líhdsí wesdami, gaidíja tík us fawa wadona pawehli, ka waretu pílsfehtinas muhrus fahht sturmeht. Dorstenfohna pagehreshana, laí padohdotees, tíka lepni atraidita. Zaur fchahdu atraidíshchanu breefmigais Dorstenfohns jaw 31má Dezemberí pret Behtera-wahrteem líka skanstes usmest un fahka wíau muhrus breefmigi apfchaudíht.

Ari drohshírdigais Schweinigis bija pa to starpu ar fawu duhschigo pulzínu un birgereem us pílsfehtas aístahweshchanu fagatawojufchees. Drihsumá bija ari lahds ustizams wehstnefis pee keisara kara-wadona Bilolomina aífuhíhts, laí wínsch ar fawu, laí gan wehl lohí tahlu buhdamu kara-spehlu apspeestai pílsfehtitai palihgá steigtohs, lamehr wina wehl ne-esoht no eenaidneekem íspohstíta, un ta bija ta zeriba, kas teem aplehgereteem duhschu stíprinaja. Bet jaw pehz lahdam deenahm rahdíjahs pohstíshanas pehdas, kuras eenaidneeku leelgabali bija padarijufchi, un jaw eedshwotajus fahka sabaidíht, eefahldami simts mahrzínu bumbas un smagus atmenus us pílsfehtas nameem fchaut. Zaur to bija lahdas mahjas Behtera-celá, kuras pee warkeem eenaidneeku skanstemí tuwaku stahweja, ugunís leefmahm par laupijumu palíkufchas un ari birgermeisters atfina par wajadfigu, fawu dshwolli atstahí, laí waretu Florentinei drohshaku patwehrumu gahdaht, un ari katris pílsfehtneeks to par leelako gohda parahdíshchanu buhtu turejis, birgermeisteru fawá dshwolli usremt, tadeht winam nebija nemas gruhtí paschá pílsfehtas wídu few un fawai meitai derígu dshwolli atraft. —

Bija jauka deena, bet neweenam nebija laika to eewshroht, jo wífu rohkas bija fchallas pee darba, laí waretu tahs íspohstíshanas pehdas, kuras Sweedru leelgabali wakar bija atstahíufchi, atkal fataíftíht un lahdas bija bel flaita padaritas, laí gan eenaidneeku usmahlfshchanahs tíka laimígi atraidita, tad tomehr daschs duhschígs karotajs bija nahwes meegá aismídsí.

Walareja sturmeschana bija gluschi aprímufe. Tíkaí bríhscheem atfkaneja lahds tumfchs leelgabalú ruhzeens no eenaidneeku bateríjahm. Pusdeena bija tuwu, kad Florentine no fawas kalpones, ustizamas Katrines pawadita, fawu tagabejo dshwolli pílsfehtas wídu atstahja, gribedama wehl us fawu agralajo mahju eet, kur winai wehl fchahdas lahdas masas leetinas, ar ko ístabu ísgrifnoht, bija palíkufchas, un tehws winai ari to atlahwa tadeht, ka eenaidneeku leelgabalú fchahshana fchodeen dauds mas bija nostahíufchsh. Us tahdu wihsí wina ari laimígi fawu tehwa mahju aísneedsa un steígfchus, ko waredama, wífu lahda kurwí falíka, kuru Katrine bija líhdsí atnefufe, un jaw bija abas pahrfahpufchas par fleegfni. Florentine fawai kalponei druftu eepreefshu buhdama laipnigi fweízinaja ohtruf eelas stahwedamu káimína meitu, kad us reíftí breefmígs trohlfnis gáífa atfkaneja . . . un breefmígi fchahldama bumba eefrehja tani mahjá, juntu un wehrbalkas faplohdama. Bálígi eekleegdamahs wina redseja balkus un muhrus fagahshotees, tríhjedama no bailem wina bija tík ne-fpehzigá palíkufe, ka nemas ne-atfaharta wairs fewi glahbt . . . íhs azumírllís un krísdamee drupi bija wínu gar semí pagahíufchi . . . fawu pehdeju stundínu gáidídama wina aíflehdsá azís . . . bet us reíftí wina júta fewí no stíprahm rohlahm fagrahta . . . augfcham zelta . . . un nesta . . . wina jútahs ne-íffakohí laimíga, bet tumfchaka un tumfchaka palíka wínas famana . . . un nahfoshá azumírllí Florentine páwísam nogíhba. —

Pee wínas semé nometahs lahds wírdneeks, prohtí no pílsfehtas jahíneeku pulzína, kas bija tas, kas to pagíhbuscho us lahdu krehslu nolíka, kuru wina káudís ahtrumá no lahdas tuwejahs mahjas atnesa.

Paschá preefshgalá lahdam masam jahíneeku pulzínam, kuzí pehz duhschígas zíhníshanas us lahdu bríhtínu atdúsetees steídsahs fawós kohrtelós, bija junkurs Kaspars Wellden, kuresch tani paschá azumírllí bija Florentinei peesteídses, kad krísdams balkís gribeja wínu nofíft. Ar drohshu lehzeenu, kuresch tapat wínu ari wareja neláimé eegrúhst, ar aufstahm afíním síbena ahtrumá wínsch bija peelehzís un Florentíní ísglahbís, nemas pírmá azumírllí nepráfídams nebs ari apfkatídams, ko wínsch bija glahbís. — Bet kad wínsch fawas azís greefa us nogíhbuschahs jaunekles fláísto waígu, kas wina rohkas dúseja, tad ne-íffakohí falbas júshanas atmohdahs wina kruhíttís, wínsch raídíja fírfnígás pateízíbas par tahdu laimígu glahshchanu augfcham pee míhla Deewa.

Díwí fpehzígi dragoni nefa to krehslu ar to dahrgo nastu tani tuwalajá mahjá, kura par laimí gádíjahs Dr.Lampadíus, wísa pílsfehtá un tahs apfahrtné flawenais ahíste; wínsch apluhloja jaunekles dshwíbas ahderí un tuhdaí teíza, kad ne-lahdas leelas breefmas ne-esoht bíhstamas, un wínas laipniga smáidíshana apmeerínaja ruhípígo junkuru. — „Wina elpo atkal fpehzígáí,“ wínsch fajíja us fcho, „pehz mas stundánu buhs jaw breefmas aísmírllás.“ Schee wahrdí bíja junkuram ta leelaka preeka wehstís un ar míhligu rohku fpeeshchanu wínsch páteízahs zeenígam ahístem par fawu eepreezínaíshanu.

Pehz, maj minutehm pazehlahs jaunekles kruhtis arweenu augstaku, kad bakteris winai kahdus pileenus spehzigas sahles us peeres un denineem bija uspilinajis.

Junkurs gribeja jaw steigtees prohjam, kad Florentine atmohdaha. Virmaja brihdi pehz atmohschanahs wina tuhlin dohmaja, ka laikam tas buhschoht winas glahbejs, kura azis tagad us winas luhkojaha. Wina sakehra wina rohku, un fazija:

„Es jums pateizohs it sifnigi, es jums pateizohs par manu isglahhschanu.“

Zil mihligi flaneja winas mihlsta balse wina aufis! — Winsch gribeja kahdus wahrdus stohmidamees jatbildeht, bet newareja. Zaur winas rohtas speeschamu bija wina afins jo wairaf safarfuschas. Bahrspehts no tam, winsch wilka ahtri winas rohku pee sawahm luhpahm un to sifnigi nobutschoja. Florentine kahwa tam notikt, un lehni wina usmaidija junkuram, — ko tad gan winas newainiga dwehsele wareja taunu dohmaht pirmaja azumirkli?

Schini pascha azumirkli atwehrahs lambara durwis, un ahtraki ta zitahs reisahs winsch to mehdsa dariht, eenahja birgermeisters eefcha. Winsch bija no Katrihnes to nelaimi sinaht dabujis, kuras pirma usdohschana bija, kad Florentine bija drohscha patwehruma nolikta, tehnam par to sinamu dariht. Ta sabaidita kaspone laikam nebija warejuse winam flaidri par to leetu isteikt; tadeht tehws bija til waren isbihjees. Bet nu par laimi redseja, ka nelaimi nemas til leela nebija. Preeka un pateizibas afara mirdseja birgermeistera azis, kad winsch sawu meitu sweifu un weselu tureja sawas rohtas. Kad nu Florentine ar mihligeem wahredeem isteiza, ka wina us schejeeni utuse atwesta, tad winsch greefa sawas azis us junkuru, kusch ohtra istabas lakti bija nostahjees; winsch newareja nozeestees, ar karstahm pateizibahm sawas Florentines glahbeju sawas rohtas neslehdhis. — „Lai Deews dohtu,“ winsch fazija us jaunekli, „kad es kahdu reisi ar darbeem to waretu atmakahht, ko es jums tagad parahda efnu, mani wahrdi ir par nespehigeeem manas sirds juschanas isteikt.“

— „Es til dariju sawu peenahkumu,“ junkurs fazija norazis. „Es to nekahdas atlihdhsinchanas jeb pateizibas deht nedariju.“ . . . Wina azis ta runajohht greefahs us Florentini, kura tuhlin sawas azis nolaida us semi un tad us tehnu flaitijahs . . . Lehna pahsteizschana bija us birgermeistera gihmi redsama, laipnigi un mihligi raudhijahs wina azis us abeem, winam bija, ka kad winsch lasitu no winu sirdim, ko wini paschi wehl nebija dohmajuschhi.

Nedetas bija atkal pehz tam pagahjuschas. Ar ihfu apstahschanohs pa starpahm, Sweedri bombardeereja pilssehtinu atkal un bija jaw eefahkuschhi pulwera-mihnes pee tahs pilssehtas zeetokfnischa taisiht. Bet ari pilssehtu nebija brihwahstahwejuschhi, bet jo stipraki apstiprinajuschhi pilssehtas flanktes. Dhtra Torstensohna sturmeschana palika tapat bes augleem ka pirma, un wina usajinaschana us padohschanahs tika tapat lepni atraidita. Tad breefmigi sadusmohhts, ka pilssehta til ilgi eedrohschinajahs pretotees, Torstensohns lika wifus leelgabalus pret Pehtera wahrteem usstahdiht, un teem generaleem Wrangelam un Mortainem ar 3 lara-pulleem pret wahrteem schant. Breefmigs bija tas trohlfnis un breefmiga bija ta tralodama zihnischanahs; zaur duhschigu pretim-tureschanohs tika ari wehl schoreis eenaidneeks atraidihts, kusch labu datu kareiwju, kuru starpa ari daschs drohschirdigs wirsneeks atradahs, bija pasaudejis. Torstensohns redsedams, ka ar schau-

schanu weent nekas nebuhs, lika nu jo wairaf pulwera-mihnes rakt un bija jaw pee wahrteem muheus lihds semei no-ahrdijis. Stundu no stundas wairojahs pilssehtneeku breefmas, bet no Pikolomina fen zeretas tumoschanahs nekas nebija manams; par walti wini ilgojahs pehz wina. Eenaidneeks gahja ar sawu pohstischanu tahlaku un wisi bailojahs par to, ka Pehtera-wahrti, tas stiprakais patwehrums, driht kritischohht eenaidneekem rohkas.

Tahda buhschanu atradahs pilssehta, kad kahda pehdejä Zauwara mehnescha deenä 1643schä gadä diwi wihri pee almena kruhsahm sehdeja. Tee bija Filips Weinsheimeris ar sawu beedri, to blehdigo Berntu. Ka likahs, tad Bernts gribeja no ta us galdu stahwedama wihna eepreezinates, jo winsch pahrischeem nehma stipru wilzeenu no kruhses, un greefa ta ka mehdidams azis us sawu beedri, kas dhläs dohmäs nogrimis pee galda sehdeja. Ta weeta, kur wini abi atradahs, bija kahds leels pagrabs, kusch apalsch Weinsheimera mahjas atradahs. Katriis gohdigs zilwels winu eenahloht buhtu tuhlin fatruhjees un dohmajis, ka kahda sleplawu bedre atrohdotees. Wida bija tumschs welwis, kas no flapjahm piledamahm seenahm atspihdeja, kur kahda lampina ar wahju gaisnu bija pee greesteem peefahrtä. Tas galds, pee kura wini sehdeja, bija ehromotä wihse taisihts. Daschadi fkrühwflutschhi bija pee ta prestiprinati, kur atkal pa pagraba grihdu daschadi dsells-rihtl istaisiti guleja. Pee seenas atradahs kahdas smagas dsells durwis ar daschadahm flunstigahm bultehm un aisschaujamcem notaishtas, kur tahm atkal taisni pretim kahds tumschs gangis nodalijahs un tahlumä pasuda.

— „Nu lungs,“ Bernts eefahla pazeldamees un ar sawahm lischligahm azim us Weinsheimeru flaitidamees, „par ko juhs gan tagad til dhili dohmajat? Juhs warbuht noschelojat un dohmajat warbuht par to, zil tahlu sawas nodohmas ipilditu, kad tas stingrais birgermeisters juhs par sawu snohhtu fauktu? Zeh waj juhs efat wehl arweenu tai safohdita Florentine eemihlesjuschees?“

— „Zilwels, ko tu gan dohma ar scheem wahredeem fazijis,“ Weinsheimers no dusmahm pahrnehts schnahja un ar degofschahm azim flaitijahs us Berntu un tad uslehdams kleedsa: „Deedelneeks, waj tu gribi sawu kungu ismehdiht, tad brauz ell!“ To fazijis winsch ar pazeltu duhri strehja Berntam wirfu.

Schis ruhdoms pazehla lehnem rohku un gahja tam tralodamam pretim.

— „Teescham, zeenigs lungs, teescham!“ winsch fazija tagad nopeetni. „Es dohmaju, kad man no schejeenes us elli buhtu ja-eet, tad gan bes juhfu pawadischanas to nedaritu. Tapehz paleezeet gluschhi meerigi: tur augschä juhs efat mans lungs, bet scheitan apalschä mums ir abeem weenadas teefbas, jo sche mehs efam weenlihdhigi brahlhi un draugi. Tadeht klafatees gluschhi meerigi, ka kreetnam draugam peenahkaks, kas ilguš gadus lihds ar mani kohpa strahdajis, un islaischat sawas dusmas pahr teem, kuri pee juhfu nelaimigas prezibas wainigi, bet ne wis us manim, jo es jaw deesgan jums teizu un ka draugu paslubinaju, lai no tahda gektiga nodohma atraututees.“

— „Welns!“ Weinsheimers sohbus greefdams eekleedsahs, bet schis to nelikahs eewehrojohht.

(Zurpmaht wehl.)

Grādi un ſeedi.

Swehtreisneeks.

Rahdā jaukā pili reis dšihwoja bagats bruneneeks, kurfch lohti dauds naudas idewa preefch ballehm un zitadeem preekeem, bet preefch nabaga laudim winfch neweenu grafi negribeja isdoht. Rahdā deenā peenahza kahds fweſchineeks, kurfch uſ swehto ſemi zeloja, pee ſchihs piles un luhdſa, lai winam atkautu pa nakti ſchāi pili palikt. Bruneneeks winu atraidija ſajidams: „Mana pils naw nekahda weefu mahja, ka eſ wa-retu juhs tē patureht!“

„Atkautjeet man til trihs jautafchanae,“ swehtreisneeks ſa-fija, „tad eefchu tuhliit prohjam. Kaſ dšihwoja preefch jums ſchāi pili?“

„Mans tehws,“ bruneneeks teiza.

„Kaſ preefch wina?“ fweſchineeks jautaja.

„Mans tehwa tehws,“ bij bruneneeka atbilde.

„Un kaſ winā pehz jums dšihwohs,“ fweſchineeks tahtakwaizaja.

„Ja Deems grib, tad mans dehls,“ bruneneeks teiza.

„Nu,“ reisneeks ſajija, „kad katriſ til kahdu laiku tai pili dšihwo, un weens ohtram weetu atſrahj, tad juhfū pils tee-fcham naw zits nekaſ, kā weefu mahja un juhs paſchi eſat weefi, kad juhs weens pehz ohtra ſcho pili apdšihwojat. — Ne-isdohdat tidands naudas preefch paſauligeem preekeem, bet da-rat ari preefch nabageem ko labu, tad juhs gan ſewim ihſtu muhſchigu dšihwes weetu debefiſ ſagatawojeet.“

Bruneneekam gahja ſchee wahrdi pee ſirds, un winfch rei-neekam atkahwa ſawā pili pa nakti palikt, jo winfch redſeja, ka wina wahrdi bij piina taiſniba.

No ſcha laika pili retu reis ween tika balle tureta un ne-weens nabags ar tuſſchahm rohkahm no piles netika iſlaiſte.

Grādi ni.

Ne-aisteez un ne-iſſmeij nekad kahdu lepnu un bagatu wihru kad taſ ir nabadſibā jeb ſaunā kritiſ, jo drihſ taſ war atkal pee bagatibas un gohda kluht un tad winfch tew raudſihs atreebtees jeb ſlahdeht.

Kad diwi ſrihdahs jeb lamajahs, tad ne-eij beſ apdohma, ar launumu teem ſtarpā, tohs gribedams iſſchirt; jo lehti war notikt, ka pehz tam abi tew paſcham wirſū kluhp un tad buhs gruhti atſwabinatees.

Ja tawā ſinā un pahrraudſibā ſtahw zitu darbi, tad eſi uſ-manigs, ka nepilmigi darbi laudiſ nenahktu, lai ſtrahdneeks ne-buhtu jarahj, tapat kā taſ brihſcheem noteek ar rakſtu apgah-datojeem: nepilmigi rakſti, ar ko rakſtneeks dohma ſlawu ee-mantohht, laudiſ iſlaiſti, tam tikai apſmeeklu un neſlawu iſ-pelna. Ko lihds waku atkaut, kad wehlaſ jaſohda wakaſ-darbs. Waj taſ naw tapat, kā kad eſahlumā behrnam wiſadu waku atkaut un tad wehlaſ ſahl to ar rihtſtehm graiſiht; tahdā wiſe war no ta tikai iſaugt nepraſcha un zeetſirdigs ſubrgalwis, kaſ ſawu audſinataju nemihle, bet eenihd.

Stuhla Janiſ.

Sludinajums.

pagatſ mekle ſkohlotaſu, kaſ ar 20 rublu lohneſ ir meerā un kaſ par to paſchu lohni wehl buhwe ſkohl-

laſ-namu un zitaſ ehlaſ uſ ſkohlāſ ſemeſ — beſ pagatſa pa-lihdſibaſ. Kaſ to weetu grib, lai peeteizahs zaur laikraſteem pee mineta pagatſa preefchneeka.

Tagad ir jaunſ nolihgums, ka ſkohlotaſeem paſcheem ſkohl-aſ jabuhwe. Tad nu, kaſ neproht buhweht, par ſkohlotaſu neteek.

Alhiſ no dahſneeka amata nohſt. Lohti ſlikti wihram, jo ſpaida no wiſahm puſehm.

Bet ko mehſ ar to puiku dariſim,

Waj ar naudu, waj pee meeſaſ ſtrahpeſim?

Ar naudu neſpehſ, pee meeſaſ ne-iſſeetiſh.

G. J.

Puſnakti.

Kad nelaimigaiſ Angijaſ herzogs Wenſeneſ pilsſehta zee-tumā tika mohdinahſt, ka waretu uſ noteeſaſchanaſ weetu tilt weſtſ, winfch praſtja tam wirſneekam, kaſ wiram to ſinu atneſa: „Ko juhs gribat?“ — Wirſneeks neka ne-atbildeja. — „Zit pulkſtens tagad ir?“ — „Tagad ir puſnakti,“ wirſneeks at-bildeja. „Puſnakti!“ herzogs iſſauza, „ak, tad eſ gan ſinu, kadeht juhs eſat ſchurpu nahluſchi. ſchi ſtunda ir preefch manim breeſmiga. Puſnakti tiku eſ ſawangohſt; puſnakti atdarjahſ Straſsburgā zee-tuma durwiſ preefch manim; puſ-nakti tiku eſ atkal no tureneſ iſweſtſ un uſ ſchejeen atweſtſ. Tagad ari ir puſnakti, eſ eſmu deeſgan ilgi paſaulē dšihwo-jiſ, tagad eſ gribu mirt.“

Dahrgalee akmeni.

Rohmā bija kahda lohti bagata ſeewa. Kahdu reiſi wina weeſibāſ bija ar greſnahm drehbehm apgehrbuſehſ, jo wiſe winas apgehrbſ bija ar pehrlehm un dimanteem iſpuſchlohtſ. Kad nu daſchi weefi winai luhdſa, lai wina ſawuſ dimantus un pehrleſ ſcheem rahdoht, tad wina lika atſaukt ſawuſ dehlus, kuzi ruhpiגי tehwu-ſemei par gohdu un ſlawu bija uſ-audſinati, un ſajija ſchohſ preefchā ſtahdidama: „ſchee ir mani dahrgalee akmeni, mana lepnaſa rohta.“

Dahrga pa-ehne.

Tezi mana dſeeſmina,

Tezi lehni, lehni,

It beſ kahda ſtaltuma

Melle ſew pa-ehni.

Lepnai tautas meitinai

Ahri garam ſteidſeeſ,

Dohd til labas deenas tai

Un tad runahht beidſeeſ.

Tur aiſ rohſchu kruhmia

ſchſiſtā eng'lu waigā

Laiſna tautas meitina

ſtrahda garā naiḡā.

Kluſu pee taſh apſtahjees,

Teiz it mihi, lehni:

„Laiſnais engel“, uſklauſeeſ,

„Wehli man pa-ehni.“

Stuhla Janiſ.

Atbildebams rebaltehſ Ernſt Plateſ.